

Špoljar, predsjednica Društva, s ponosom se prisjetila na prošlogodišnju 25. obljetnicu osnivanja Društva povjesničara te zahvalila svim sudionicima skupa. Najavljena je i dugo priželjkivana namjera osnivanja Odjela za znanstveni rad HAZU u Koprivnici.

Milivoj Dretar

Europski skup povjesničara vatrogastva u Varaždinu (29. 09. - 01. 10. 2010.)

Unatoč svekolikom zanimanju hrvatske kulturne javnosti za različita povijesna istraživanja neka su joj područja ostala gotovo "izvan vidokruga". Moglo bi se to reći i za proučavanja povijesti vatrogastva. Ipak, marno i ustrajno se time bave brojne ustanove i pojedinci u mnogim europskim zemljama. Mnogi od njih su i članovi CTIF-a (Međunarodne radne zajednice za povijest vatrogastva i zaštite od požara) istaknute europske institucije od velikog značaja za promicanje znanja o toj izuzetno važnoj društvenoj djelatnosti.

U Varaždinu je od 29. rujna do 1. listopada 2010. godine održan posebno značajan skup CTIFa kojem su nazočili povjesničari vatrogastva, direktori nacionalnih muzeja i voditelji nacionalnih zbirki iz Engleske, Francuske, Belgije, Luxemburga, Nizozemske, Danske, Švedske, Finske, Njemačke, Austrije, Švicarske, Češke, Slovačke, Slovenije i Hrvatske. Tema skupa je bila: Nastanak i razvoj vatrogasnih zajednica Europe. Varaždinu je čast organiziranja takvog značajnog skupa pripala nakon uzorno organizirane Vatrogasne olimpijade 2005. godine. Ovaj važan susret europskih vatrogasnih povjesničara zajedno su organizirali CTIF, Hrvatska vatrogasna zajednica, grad Varaždin, vatrogasne zajednice grada i županije, te Dobrovoljno vatrogasno društvo Varaždin.

Opsežan program započet je radom Komisije za povijest, muzeje i dokumentaciju CTIFa. Ista je prihvatila izvješće predsjednika Dietera Farrenkopfa o djelatnostima između sjednice održane u češkom gradu Pribyslavu do generalne skupštine u njemačkom gradu Leipzigu. Potom je vođena zanimljiva rasprava o pristupu i načinu vođenja arhiva CTIFa u muzeju vatrogastva u Pribyslavu u kojem je sjedište Komisije za povijest. Razmatrana je mogućnost stalnog obavještavanja europske javnosti o djelovanju CTIFa putem zajedničkih priloga na internetu. Sastanak europskih povjesničara vatrogastva nastavljen je njihovim susretom s čelnicima grada Varaždina. Na srdačnoj dobrodošlici zahvalio je predsjednik CTIF-a Walter Egger.

Svečano otvorenje samoga skupa održano je u nazočnosti visokih predstavnika CTIFa i brojnih uglednika varaždinskog društvenog i političkog života, te vatrogasaca. Usljediла je dodjela vatrogasnih odličja i priznanja kojima su se okitili Vili Tomat, Adolf Schinnerl, Dieter Farrenkopf, Dietmar Hoffmann,

Đuro Gajdek i Biserka Vlahović. Dvodnevno, 18. savjetovanje međunarodne radne zajednice za povijest vatrogastva i zaštite od požara pri CTIFu, održano je u nazočnosti 74 vatrogasna povjesničara iz 15 europskih zemalja. Tom je prilikom prikazan zbornik radova istraživača koji su pripremili izlaganja na temu "Nastanak i razvoj vatrogasnih saveza Europe". Naglasak je bio na povijesnom razvoju nacionalnih udruga u pojedinim europskim zemljama. Na gotovo 500 stranica velikog formata (uz popratni DVD) tiskana su 83 stručna rada među kojima su i radovi predstavnika Hrvatske vatrogasne zajednice Đure Gajdeka i Biserke Vlahović.

Sudionici skupa imali su prilike upoznati se s brojnim povijesnim činjenicama organiziranja vatrogasnih saveza diljem Europe. Jednako i s radom zaslužnih pojedinaca poput našeg Đure Stjepana Deželića, oca hrvatskog vatrogastva. Sudionici su donijeli i zajednički zaključak da tema budućeg skupa bude utjecaj športskih i inih društava na osnivanje prvih dobrovoljnih vatrogasnih društava i zajednica. Na skupu je odlučeno da će se 19. susret europskih povjesničara vatrogastva održati u jesen 2011. godine u češkom Prybislavu, sjedištu Komisije za povijest, muzeje i dokumentaciju CTIF-a, a jubilarni pak 20. skup u austrijskom Welsu, gradu podjednako poznatom po velikoj vatrogasnoj tradiciji.

Posebna zanimljivost ovoga skupa bio je tzv. "Damen pogram" pripremljen za supruge sudionika. Dok su njihovi muški supruzi nazočili službenom dijelu skupa dame su, njih 25 po broju, obišle grad Varaždin i njegovu okolicu upoznavši se s brojnim znamenitostima. Posjetile su pavlinsku crkvu i samostan u Lepoglavi i Muzej krapinskog pračovjeka u Krapini. Posebno ih je dojmio posjet Varaždinskim Toplicama gdje su razgledale znamenito arheološko nalazište uz prigodna objašnjenja ravnateljice topličkog muzeja prof. Spomenke Vlahović. Ugodne su sate provele i u Ludbregu razgledavajući radionice Restauratorskog centra u dvorcu Bathyani, vođene ravnateljicom centra Venijom Bobnjarić-Vučković.

Europski skup povjesničara vatrogastva održan je u Varaždinu s velikim uspjehom. U njegovoj su pripremi sudjelovali istaknuti čelnici Hrvatske vatrogasne zajednice, te brojni drugi pojedinci i ustanove. Nazočnost na tom skupu Varaždinke prof. Biserke Vlahović bila je za nas od posebne važnosti. Kao jedina dama, stručni sudionik skupa u Varaždinu, istakla se među europskim povjesničarima vatrogastva. Njeno dugogodišnje bavljenje poviješću hrvatskog i varaždinskog vatrogastva priskrbilo joj je brojna priznanja i medalje koje je primila i na čast gradu Varaždinu.

Znanstveni skup CTIFa u Varaždinu bio je za nas značajan događaj. Potvrdio je často mjesto Varaždina u prošlosti hrvatskog i europskog vatrogastva, te naše sposobnosti u daljnjem izučavanju te važne teme. Budući novi Hrvatski muzej vatrogastva u Varaždinu bit će tome još jedna važna potvrda.

Miroslav Klemm

DRUŠTVO POVJESNIČARA GRADA VARAŽDINA
I VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

UDK 94(497.5-37Varaždin)
ISSN 1848-0837

**HISTORIA VARASDIENSIS
ČASOPIS ZA VARAŽDINSKU
POVJESNICU**

1

VARAŽDIN, 2011.

Nakladnik / *Publisher*

Društvo povjesničara grada Varaždina i Varaždinske županije

Za nakladnika / *For the Publisher*

Spomenka Težak

Uredništvo / *Editor's board*

Rajko Guščić, prof. (Varaždin)	Magdalena Lončarić, prof. (Varaždin)
dr. sc. Vladimir Huzjan (Varaždin)	MSc Ivan Obadić (Zagreb)
mr. sc. Suzana Jagić (Ivanec)	Spomenka Težak, prof. (Varaždin)
Ivančica Jež, prof. (Ludbreg)	dr. sc. Hrvoje Petrić (Zagreb)
mr. sc. Siniša Krznar (Zagreb)	Kruno Sudec (Varaždin)

Kontakti Uredništva / *Editor's office*

Franjevački trg 6, 42 000 Varaždin; tel/fax. 042/658 762;
e-mail: historiavarasdiensis@gmail.com

Glavni i odgovorni urednici / *Editors in Chief*

dr. sc. Hrvoje Petrić, MSc Ivan Obadić

Savjet časopisa / *Journal's council board*

dr. sc. Juraj Belaj (Zagreb), dr. sc. Neven Budak (Zagreb), dr. sc. Dragutin Feletar (Koprivnica), mr. sc. Ernest Fišer (Varaždin), PhD Zoltán Gózszy (Pečuh), dr. sc. Željko Holjevac (Zagreb), Siniša Horvat, prof. (Varaždin), dr. sc. Andrej Hozjan (Maribor), Damir Hrelja, prof. (Varaždin), dr. sc. Mira Kolar-Dimitrijević (Zagreb), Miroslav Klemm, prof. (Varaždin), dr. sc. Nevenka Krklec (Varaždin), dr. sc. Mirjana Matijević-Sokol (Zagreb), dr. sc. Janko Pavetić (Varaždin), prof. emeritus Franjo Ruža (Varaždin), akademik Franjo Šanjek (Zagreb), Marina Šimek, prof. (Varaždin), mr. sc. Eduard Vargović (Varaždin), PhD Leopold Toifl (Graz)

Grafički urednik / *Graphic editor*

Kruno Sudec

Naklada / *Copies*

300

Priprema i tisak / *Layout and Print*

Tiskara Zelina d. d. - Sv. Ivan Zelina

Časopis izlazi jednom godišnje. Cijena primjerka iznosi 100 kuna.

Časopis se objavljuje novčanom potporom Grada Varaždina, Varaždinske županije, Vindije d. d. i Bernarde Nova d. o. o.

Korice: Kartuša sa Sotterova atlasa iz 18. st. koji se čuva u Državnom arhivu u Varaždinu

Autor i oblikovanje korica: Kruno Sudec

Konačno oblikovanje i priprema korica za tisak: Studio Fotak